

ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ - РОЛЬ ПФР

Публічний звіт

ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ – РОЛЬ ПФР

Метою цього звіту є представлення ключових уроків, найкращих практик та репрезентативних прикладів, які допоможуть підвищити роль ПФР у процесі повернення активів як на національному, так і на міжнародному рівнях. Інформація в цьому публічному звіті має сприяти розробці національних стратегій та ефективній співпраці між ПФР і правоохоронними органами, а також судовими органами та управлінням з повернення активів. У цьому публічному звіті представлено знеособлену, нечутливу інформацію з основного звіту.

Робоча група з обміну інформацією (IEWG) – це форум для ПФР та спостерігачів Егмонтської групи, щоб використовувати синергію, пов'язану з оперативною та стратегічною діяльністю, для розширення співпраці, обміну інформацією та вирішення проблем.

ВСТУП

1. Ефективний механізм повернення активів є важливим для кожної надійної системи боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (ПВК/ФТ). Він не дозволяє злочинцям отримувати вигоду від своїх неправомірно здобутих коштів, а також може повертати або репатріювати викрадені активи жертвам і/або дозволяти урядам використовувати ці активи для сприяння суспільно корисній діяльності.
2. «Належно проведене повернення активів може відігравати стримуючу роль для злочинних організацій і може серйозно перешкодити їх можливості вчиняти злочини. За даними Європолу, наразі під європейським розслідуванням перебувають понад 5 тисяч організованих злочинних угруповань. Організована злочинність орієнтована на прибуток, а її незаконна діяльність приносить величезні прибутки: доходи від організованої злочинності в ЄС зараз оцінюються в 110 мільярдів євро на рік». [1]
3. У статті 2013 року, підписаній Реймондом В. Бейкером, директором Global Financial Integrity, підраховано, що незаконні фінансові потоки «з країн, що розвиваються, становлять приблизно 1 трильйон доларів США на рік».
4. «8,7 трильйона доларів США: сума розривів у вартості, виявлених у торгівлі між 135 країнами, що розвиваються, та 36 країнами з розвинутою економікою за десятирічний період з 2008 по 2017 роки. 817,6 мільярдів доларів США: сума розривів у вартості, виявлених у торгівлі між 135 країнами, що розвиваються, і 36 країнами з розвинутою економікою у 2017 році, останньому році, за який доступні вичерпні дані». [2]
5. Успішне повернення активів залежить від колективних зусиль багатьох компетентних державних органів, а в транскордонних випадках – від всебічного та своєчасного міжнародного обміну інформацією. ПФР відіграють ключову роль у процесі повернення активів. У більшості випадків ця роль насамперед виконується у перших двох фазах: відстеження і захист активів. Однак деякі ПФР можуть відігравати більш значну роль у подальшому процесі конфіскації злочинних активів, враховуючи їхні функції у розслідуваннях та/або судовому переслідуванні відмивання коштів та фінансування тероризму.
6. У цьому документі розглядається роль ПФР у сфері повернення активів, враховуючи складність питання. Аналіз звіту поділено на два основні розділи. Перший присвячений правовій основі пошуку, відстеження та захисту активів на міжнародному та національному рівні. Другий – це огляд кращих практик, успішних справ та ефективної співпраці між національними та міжнародними сторонами.

[1]transcrime.it/wp-content/uploads/2015/03/OCP-Full-Report.pdf

[2]gfintegrity.org/report/trade-related-illicit-financial-flows-in-135-developing-countries-2008-2017/

«Ефективний режим повернення активів є важливим аспектом кожної надійної системи протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ)».

ВСТУП

7. Насамперед, поточний звіт зосереджується на ролі ПФР у ідентифікації активів (повноваження, інструменти, які ПФР можуть використовувати для ідентифікації або відстеження активів, і типи пошуку інформації, які ПФР можуть використовувати для ефективнішого відстеження активів) та захисті активів (зазвичай за допомогою призупинення/відкладення транзакцій). Звіт також містить рекомендації та можливі рішення щодо ефективної співпраці між ПФР та іншими залученими національними та міжнародними органами.

8. Основні питання, які розглядалися Проектом:

- До яких видів інформації мають доступ ПФР і як ПФР запитують/отримують цю інформацію?;
- Які типи інформації потрібні ПФР для підвищення їхньої ефективності в процесі повернення активів (відстеження та захист активів) на національному та міжнародному рівні?;
- Який рівень співпраці між ПФР та іншими національними органами (наприклад, АРО, ПО, прокуратура тощо) щодо процесу повернення активів?;
- Які типи повноважень щодо зупинення та заморожування транзакцій доступні для ПФР, і які дії ПФР повинні вжити на етапі захисту процесу повернення активів?;
- Які етапи процесу повернення активів найбільше виграють від залучення ПФР та які обмеження/проблеми можуть виникнути?; та
- найкращі практики/справи ПФР на цю тему.

9. Звіт містить:

- Огляд рішень юрисдикцій та моделей ролі ПФР та того, як вони відповідають кількості вагомих справ про повернення активів
- Доступний високорівневий аналіз даних поточного процесу повернення активів у різних регіонах світу.
- Кращі практики щодо національного та міжнародного співробітництва з повернення активів, у якому були залучені ПФР
- Огляд різних типів даних, до яких мають доступ ПФР
- Як ПФР запитують/отримують інформацію та
- Наскільки це відповідає кількості успішних випадків повернення активів та огляд найкращих практик ПФР.

10. Команда проекту врахувала інформацію ПФР (за останні п'ять років), оскільки попередні дані вже аналізувалися в попередніх проектах Егмонтської групи.

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ

11. Як зазначено в Конвенції ООН проти корупції (UNCAC, Розділ V), повернення активів відноситься до процесу, за допомогою якого доходи від корупції, передані за кордон, повертаються та репатріюються до країни, з якої вони були вилучені, або до їхніх законних власників[3]. Незважаючи на те, що це визначення стосується активів, пов'язаних із корупцією, його також можна застосувати до справ про повернення активів загалом.

12. Подібне визначення надано у звіті FATF щодо Найкращих практик щодо конфіскації (Рекомендації 4 і 38) та Основі поточної роботи з повернення активів, де повернення активів визначається як повернення або репатріація незаконних доходів, якщо ці доходи розташовані в іноземних країнах [4].

13. Ці два визначення окреслюють, що перед поверненням або репатріацією будь-яких незаконних доходів має бути здійснений процес конфіскації та/або конфіскації, яка не базується на засудженні. Ці два терміни додатково визначені у глосарії FATF[5], а саме:

- Конфіскація – остаточне позбавлення коштів чи інших активів компетентним органом або судом. Конфіскація відбувається через судову або адміністративну процедуру, що передає державі право власності на певні кошти чи інші активи. У цьому випадку особа (особи) чи підприємство (підприємства), які мали частку в зазначених коштах чи інших активах на момент конфіскації чи відчуження, в принципі втрачають усі права на конфісковані чи відчужені кошти чи інші активи. Рішення про конфіскацію зазвичай пов'язують із кримінальним обвинуваченням чи рішенням суду, згідно з яким конфісковане чи відчужене майно було визначено як отримане або призначене для використання з порушенням закону.

- Конфіскація, яка не базується на засудженні – конфіскація через судові процедури, що відносяться до кримінального злочину, який не вимагає наявності обвинувального вироку.

14. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (UNTOC) надає визначення термінів «заморожування» або «арешт», які тимчасово забороняють переказ, перетворення, розпорядження чи переміщення майна або тимчасово передбачають арешт чи контроль за майном, на підставі ухвали суду або іншого компетентного органу. У цій же Конвенції також визначено термін «конфіскація», що означає остаточне позбавлення майна за рішенням суду або іншого компетентного органу. Стаття 12 UNTOC закликає держави-учасниці вживати таких заходів, що необхідні для виявлення, відстеження, заморожування або арешту доходів, одержаних злочинним шляхом [6].

[3]uncaccoalition.org/learn-more/asset-recovery/#What-is-asset-recovery

[4]fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Best%20Practices%20on%20Confiscation%20and%20a%20Framework%20for%20Ongoing%20Work%20on%20Asset%20Recovery.pdf

[5]fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf

[6]unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html

«У рамках звіту команда розробила рекомендації та можливі рішення для ефективної співпраці між ПФР та іншими залученими національними та міжнародними органами».

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ

15. Ще один важливий термін, який знайшов місце в поточному звіті та безпосередньо пов'язаний із можливостями ПФР зберегти активи, — це «призупинення/відкладення» підозрілої транзакції. Хоча цей термін офіційно не визначено в Стандартах FATF і не включено як вимогу до Рекомендації 29, а ПФР не зобов'язані мати такі повноваження, він виявився ефективним інструментом для запобігання відмиванню злочинних доходів або фінансуванню тероризму (Найкращі практики ПФР).

16. У статті 14 Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт і конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму[7] визначено, що «кожна сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити ПФР вжити термінових дій або, у відповідних випадках, будь-яким іншим компетентним органам чи установою, коли є підозра, що транзакція пов'язана з відмиванням коштів, щоб призупинити або не дати згоди на транзакцію, що проводиться, для аналізу транзакції та підтвердження підозри. Кожна сторона може обмежити такий захід випадками, коли було подано повідомлення про підозрілі транзакції. Максимальна тривалість будь-якого призупинення або утримування згоди на транзакцію регулюється будь-якими відповідними положеннями національного законодавства». Стаття 47 тієї ж Конвенції вимагає міжнародного співробітництва, пов'язаного з призупиненням транзакцій на підставі іноземного запиту. Сторони зобов'язані ухвалити такі законодавчі або інші заходи, які є необхідними для того, щоб дозволити невідкладні дії, ініційовані ПФР на запит іноземного ПФР, призупинити або відмовити у згоді на транзакцію, що виконується на такі періоди та залежно від тих самих умов, що застосовуються у національному законодавстві щодо зупинки транзакцій. Крім того, передбачено деякі передумови, щоб запевнити запитуваний ПФР у тому, що ПФР, що запитує, надасть вагоме обґрунтування, а саме:

- транзакція пов'язана з відмиванням коштів; і
- транзакцію було б призупинено, або у згоді на подальшу операцію було б відмовлено, якби операція була предметом вітчизняного повідомлення про підозрілу операцію.

17. На рівні ЄС, Директива (ЄС) 2015/849 про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання коштів або фінансування тероризму[8] також вимагає, щоб держави-члени забезпечили, щоб ПФР мав повноваження вживати термінових заходів, прямо чи опосередковано, якщо є підозра, що транзакція пов'язана з відмиванням коштів або фінансуванням тероризму, щоб призупинити або відмовити у згоді на транзакцію, яка проводиться, проаналізувати транзакцію, підтвердити підозру та поширити результати аналізу серед компетентних органів. ПФР повинен мати повноваження вчиняти такі дії, прямо чи опосередковано, на запит ПФР з іншої держави-члена протягом періодів та на умовах, визначених національним законодавством ПФР, який отримує запит.

[7]rm.coe.int/168008371f

[8]eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

18. Декілька оглядів, досліджень та звітів на тему повернення активів (далі – ПА) визначають основні етапи процесів, які описані нижче:

- Етап ідентифікації: збір інформації про активи, отримані злочинним шляхом, через використання розвідувальних даних, відстеження фінансових потоків і подальший збір доказів;
- Етап призупинення: збереження активів/арешт активів, заморожування;
- Етап конфіскації: судовий розгляд, що веде до остаточної зміни володіння активами на користь держави;
- Додаткова фаза(и): виконання рішень і подальше управління активами; і
- повернення активів/репатріація потерпілим.

19. Успіх процесу ПА залежить від ефективної синергії дій та широкого співробітництва і координації між органами влади та відомствами, задіяними на кожному етапі. Таким чином, одним з основних суттєвих факторів ефективності повернення активів є загальне розуміння кожним компетентним органом своєї ролі та функцій у цьому процесі.

20. Юрисдикції зробили різні кроки для підвищення ефективності процесу повернення активів. Одним із таких заходів є розробка та впровадження спеціальної стратегії повернення активів.

21. На основі аналізу звіту, 32 з 62 юрисдикцій мають стратегію, реалізовану у своїй системі, зокрема:

- Стандартна операційна процедура (1 юрисдикція);
- Внутрішнє розпорядження (1 юрисдикція);
- Непублічний посібник (1 юрисдикція);
- Настанови (1 юрисдикція);

Двадцять вісім юрисдикцій мають стратегію повернення активів або національну стратегію, яка охоплює повернення активів.

П'ять основних етапів процесу повернення активів:

- *Етап ідентифікації*
- *Етап призупинення*
- *Етап конфіскації*
- *Додаткова фаза(и)*
- *Повернення активів/репатріація потерпілим*

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

22. З тих 30 юрисдикцій, які не мають стратегії, один ПФР відповів, що така стратегія готується.

23. Стратегія повернення активів може мати форму нормативного документа, настанови, операційної процедури або навіть внутрішнього наказу. Відмінності проявляються і в змісті такої стратегії.

24. Як центральні органи влади із боротьби з відмиванням коштів, ПФР є важливою частиною процесу повернення активів разом з іншими державними службами. У стратегіях у більшості випадків, згідно з відповідями на анкету, функція ПФР обмежуються:

- Виявленням незаконних активів через співпрацю ПФР; та/або
- Аналізом розвідувальних даних про злочинні активи та наданням такої інформації місцевим ПО.

У деяких юрисдикціях ПФР є частиною багатовідомчої оперативної групи. Як зазначено в анкетах, ці робочі групи зазвичай очолює ПО. Мета стратегії — координувати або регулювати питання процесу повернення активів. Такі робочі групи створюються для підвищення ефективності розслідувань шляхом залучення всіх відповідальних національних органів: аналітиків ПФР, слідчих, співробітників АРО, прокурорів тощо. В одній юрисдикції голова ПФР також є членом міжміністерського комітету з питань повернення активів.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

26. Рекомендації FATF визначили три основні функції ПФР: отримання, аналіз та розповсюдження. Згідно з Рекомендаціями FATF, ще однією фундаментальною основою для ПФР, щоб зробити важливий внесок у ПА, є широкий доступ до різноманітної фінансової інформації та інших джерел даних, як на національному, так і на міжнародному рівні, у співпраці з ПФР-партнерами або через них.

27. Порівняння мандатів ПФР на різних етапах процесу повернення активів (ППА) дозволило команді проєкту зробити висновок, що ПФР може мати більший вплив та ефективно підтримувати локальні та глобальні зусилля щодо ПА на перших двох етапах процесу: Етап ідентифікації та Етап призупинення.

28. Відповіді на анкету підтвердили, що більшість ПФР мають повноваження щодо пошуку та відстеження активів та зупинки транзакцій. Згідно з анкетною, понад 60% ПФР мають можливість шукати, відстежувати активи та зупиняти транзакції, що свідчить про те, що більшість ПФР дотримується відповідних рекомендацій. Аналіз відповідей не виявив суттєвих регіональних чи інших розбіжностей щодо повернення активів. Хоча на анкеті відповіли лише 62 юрисдикції, відповіді надійшли з різних регіонів, що дає чітку картину з цього питання.

Розшук/ідентифікація активів, отриманих злочинним шляхом

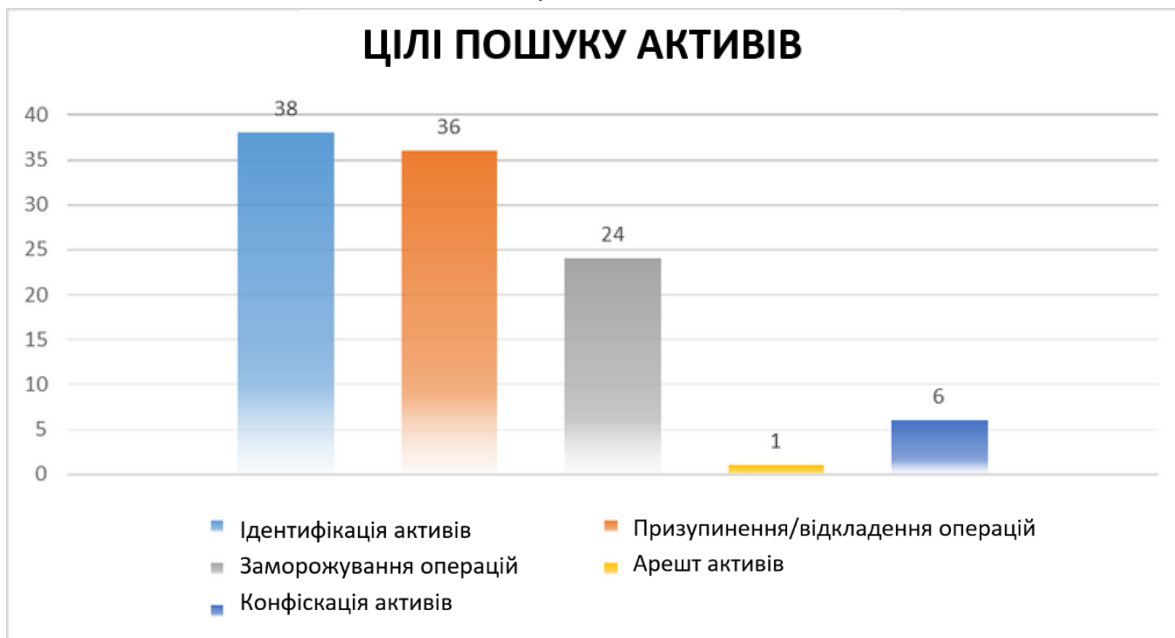
29. Одним з основних повноважень ПФР у процесі повернення активів, як зазначено в цьому звіті, є пошук активів; 41 ПФР має ці повноваження відповідно до національного законодавства, а 21 — ні.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

30. Для визначення цілей пошуку активів, як це виглядає з точки зору ПФР, було встановлено таке [9]:

- 38 ПФР визначили, що вони включають ідентифікацію активів;
- 36 ПФР визначили, що вони включають призупинення/відкладення транзакцій;
- 24 ПФР визначили, що вони включають заморожування транзакцій;
- 1 ПФР (гібридного типу) визначив, що вони включають арешт активів;
- 6 ПФР визначили, що вони включають конфіскацію активів.

Відстеження активів, одержаних злочинним шляхом

31. Іншим важливим повноваженням ПФР у процесі повернення активів є відстеження активів, одержаних злочинним шляхом: 44 ПФР мають таку можливість відповідно до національного законодавства, а 18 — ні. Водночас із 44 ПФР, які можуть відстежувати активи, сім не мають повноважень щодо пошуку активів. Така ситуація може створити труднощі для цих семи ПФР. Це може не дозволити або принаймні перешкодити можливостям ПФР досягти необхідного рівня ефективності на етапі ідентифікації процесу повернення активів. Ця відсутність правоздатності може змусити ПФР покладатися лише на пасивно отриману інформацію щодо потенційних злочинних активів, а не на таку, яку можна активно ідентифікувати та отримати. Незважаючи на те, що такі ПФР можуть відстежувати активи, про які їм відомо, водночас, не маючи повноважень шукати ці активи, такі ПФР можуть відчувати труднощі з виявленням невідомих активів.

[9] Необхідно враховувати, що 35 ПФР обирають більше ніж 1 мету пошуку активів. У той же час єдиний ПФР, який визначає мету пошуку активів як заморожування активів, є гібридним типом ПФР.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

Відкладення транзакцій

32. Інше значне повноваження пов'язане з можливістю ПФР відкладати транзакції. У спільному документі Егмонтської групи/Світового банку/УНЗ ООН «Призупинення підозрілих транзакцій» визначено як адміністративне повноваження віддавати розпорядження про відкладення підозрілих транзакцій, інформацію про які було надіслано, як засіб запобігання відтоку підозрілих коштів або активів. І така можливість повинна бути ширшою за повноваження національних правоохоронних органів і органів прокуратури протягом того часу, який потрібен цим національним органам, щоб звернутись та отримати розпорядження про заморожування чи арешт від судових чи інших компетентних органів.

33. Наразі 21 із 62 ПФР не мають повноважень відкладати/призупиняти транзакції. У випадках, коли немає інших механізмів призупинення, які б ефективно замінили це повноваження ПФР, це може становити проблему для майже двох третин юрисдикцій-відповідачів, оскільки злочинці можуть зловживати цією неможливістю та переміщувати свою незаконну фінансову діяльність до юрисдикцій без повноважень щодо призупинення. Це може дозволити злочинцям переміщувати неправомірно отримані кошти через (транзитні) рахунки, не остерігаючись тимчасового призупинення таких коштів.

Повноваження ПФР щодо пошуку та відстеження активів

34. Одним із ключових елементів усіх повноважень ПФР та первинним джерелом підозрілої діяльності, інформацію про яку отримує ПФР, є повідомлення про підозрілі транзакції та/або діяльність.

35. Водночас аналіз анкети показав важливість інших повноважень, пов'язаних із процесом повернення активів ПФР, які мають значний вплив. Для встановлення рівня важливості окремих повноважень ПФР анкети містили питання, що стосуються цієї теми. Ці юридичні повноваження можна розділити на дві групи, пов'язані з фінансовою складовою:

- повноваження щодо встановлення фінансових потоків; та/або
- повноваження щодо створення активів.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

36. Варто також зазначити, що ПФР добре оснащені для визначення кінцевого бенефіціарного власника підозрілих коштів або інших активів, маючи можливість відстежувати кошти на національному та міжнародному рівнях.

37. Перша група повноважень містить можливість запити інформації про рух коштів на фінансових рахунках, яку ПФР оцінили як 9,76 з 10, та доступ до інформації про електронні перекази, який отримав оцінку 9,07 з 10.

38. Однією з тенденцій щодо співпраці між ПФР та фінансовими установами було створення бази даних для транзакцій, що перевищують законодавчо встановлений поріг (який містить інформацію про електронні перекази). Така база даних зазвичай містить інформацію про всі транзакції, що здійснюються у фінансовій системі юрисдикції, понад заздалегідь визначену, передбачену законом суму. Деякі країни використовують різноманітні такі бази даних, які містять інформацію про певну групу транзакцій, наприклад:

- Готівкові транзакції;
- Транзакції, проведені ПЕП та їхніми приближеними особами;
- Електронні перекази в іноземні юрисдикції та інші.

39. Інформація з цих баз даних для цих порогових транзакцій аналізується незалежно або як додаток до ППО або активних справ. Наявність такої інформації в ПФР також зменшує кількість запитів до суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Це позитивно впливає на своєчасний доступ до такої інформації, оскільки ПФР не потрібно чекати або отримувати цю інформацію, оскільки вона вже зберігається в їхній системі. Крім того, збереження такої інформації у внутрішніх базах даних допомагає інтегрувати інші дані ПФР та використовувати ІТ-технології для аналізу інформації.

Можливість запитувати інформацію про рух коштів дозволяє продовжити розслідування після первинного пошуку в базах даних ПФР або інших джерелах інформації. Це повноваження також зазначено в Стандартах FATF, які стверджують, що ПФР повинен мати можливість отримувати та використовувати додаткову інформацію від суб'єктів первинного фінансового моніторингу, необхідну для належного проведення аналізу. Маючи рейтинг 9,76, це повноваження найбільше цінується ПФР для цілей повернення активів.

40. Такі високі рейтинги зазначених вище повноважень показують цінність державно-приватної співпраці для ПФР та важливість інформації, якою володіють банки та інші фінансові установи.

«ПФР добре оснащені для визначення кінцевого бенефіціарного власника підозрілих коштів або інших активів, відстежуючи гроші на національному та міжнародному рівнях».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

42. Друга група повноважень містить можливість доступу до інформації про бенефіціарну власність, яку ПФР оцінили на 8,2 з 10. Можливість прямого доступу до загальнодоступних даних з оцінкою 8,07 з 10 була ще одним джерелом інформації високої цінності. Нарешті, ПФР найнижче оцінили можливість прямого доступу до інформації правоохоронних органів — 6,85 з 10.

43. Високі оцінки зазначених вище рейтингів щодо повноважень, пов'язаних з ідентифікацією активів (рейтинг 8,2, 8,07 та 6,85), показують, що ПФР більше покладаються на інформацію про фінансові потоки (рейтинг 9,76 та 9,07) до купівлі чи після продажу, а не на інформацію про сам актив.

44. Можливість прямого доступу до загальнодоступних джерел інформації. Хоча зараз оцінка лише 8,07, вона може змінитися в майбутньому. Популярність аналітики та обробки даних та використання аналітики великих даних повільно переважає в прерогативах ПФР щодо ПВК/ФТ.

45. З іншого боку, поява публічних баз даних/реєстрів свідчить про те, що юрисдикції та ПФР, зокрема, сприймають загальнодоступні джерела інформації як відповідний інструмент для полегшення процесу повернення активів. З точки зору управління часом, можна також вважати, що доступ до загальнодоступних джерел даних може частково вивести із вжитку необхідність надсилати запити деяким іноземним партнерам та очікувати на інформацію.

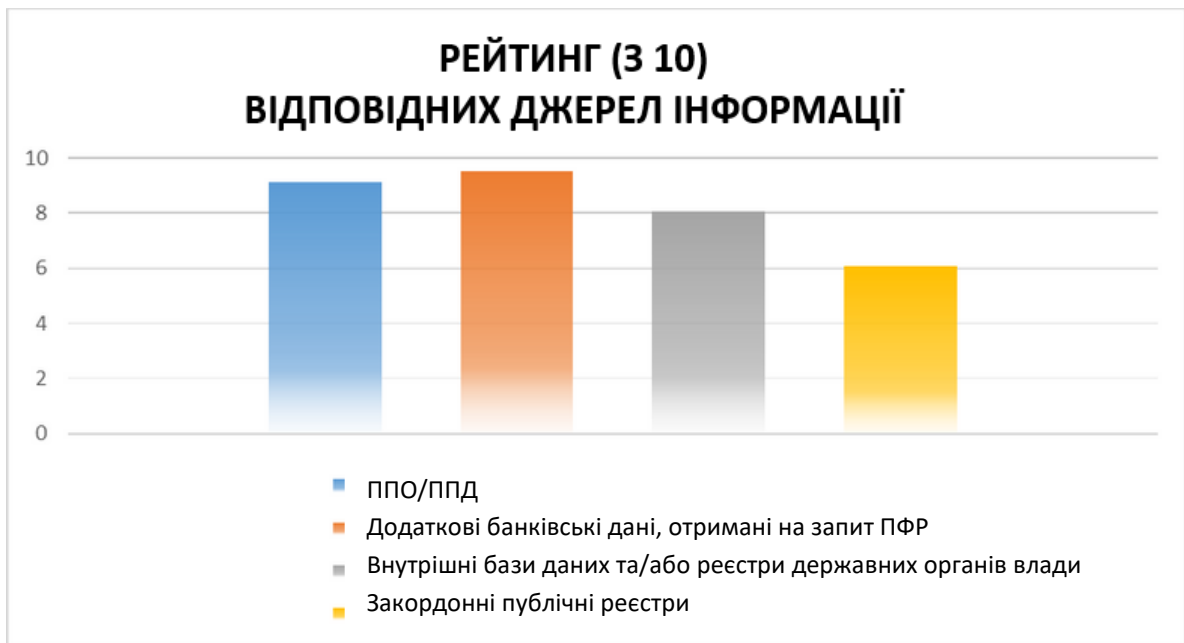

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

Джерела інформації

46. ПФР діють як національні центри зі збору, аналізу та розповсюдження оперативної фінансової інформації, пов'язаної з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та пов'язаними з ними предикатними злочинами в рамках національної системи боротьби з відмиванням коштів. Є багато джерел інформації та способів її отримання. Як зазначено вище, джерела інформації, які ПФР можуть використовувати щодо процесу повернення активів, можна розділити на дві групи:

- Інформація про фінансові потоки;
- Інформація про активи.

47. Інформація про фінансові потоки є одним із найбільш релевантних джерел, що можна побачити у відповідях ПФР на обидві анкети.

48. ПФР оцінюють повідомлення про підозрілі операції /повідомлення про підозрілу діяльність (ППО/ППД) як джерело інформації для процесу повернення активів на 9,1 з 10. Цей високий рейтинг підтверджує раніше висловлену гіпотезу про те, що ППО є основним елементом роботи ПФР. Про важливість цього джерела також свідчить кількість найвищих балів за анкету, наданих ПФР, оскільки 32 із 62 ПФР оцінили аналіз повідомлень в десять балів.

«ППО/ППД як джерело інформації для процесу повернення активів, мають оцінку 9,1 з 10. Цей високий рейтинг підтверджує вказану вище гіпотезу про те, що ППО є основним елементом роботи ПФР».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

49. Іншим життєво важливим джерелом інформації, пов'язаної з фінансовими потоками, є додаткові банківські дані, надані на запити ПФР. ПФР оцінило його на 9,5 з 10, при цьому 39 із 62 ПФР виставили 10 балів, що свідчить про велике значення цього джерела інформації для процесу повернення активів.

50. Фінансові установи, окрім інформації, наданої в рамках ППО/ППД, також мають значну кількість додаткових даних, які можна використовувати під час аналізу, наприклад:

- Детальна інформація про рух коштів для виявлення конкретного сліду коштів;
- Копії реєстраційних та/або ідентифікаційних документів для виявлення всіх причетних сторін;
- Конкретні угоди та рахунки-фактури для отримання додаткових відомостей, таких як цілі транзакцій, розташування, тип товарів, ціна тощо;
- Документи щодо належної перевірки клієнта; та
- Інші елементи даних, виписки з рахунків та вся інформація, отримана від фінансових установ, які використовуються для покращення якості розгляду справи та висвітлення нових зачіпок, що допомагають ідентифікувати інші (раніше невідомі) активи, які в кінцевому підсумку можуть бути заморожені або арештовані.

51. Аналіз інформації, отриманої від фінансових установ, є основною функцією ПФР, зокрема в процесі повернення активів. Однією з проблем аналізу фінансової інформації є час, витрачений на роботу з вхідними даними.

52. Відповідаючи на анкету, ПФР вказали, що однією з перешкод у процесі повернення активів є брак часу для аналізу даних та розгляду подальших кроків. Під час роботи з призупиненими фінансовими транзакціями або іноземними запитами на допомогу в цьому питанні, ПФР необхідно швидко приймати рішення, щоб зупинити зняття коштів.

53. Однією з проблем, що затягують аналітичний процес, є робота з неструктурованими даними. На жаль, за результатами анкетування лише 30 із 62 ПФР отримують інформацію від фінансових установ у структурованому форматі. Двадцять п'ять із 32 ПФР, які не отримують дані у структурованому форматі, вважають, що структурована інформація є дуже важливою, і це корисно для підвищення ефективності їхнього аналізу.

«ПФР вказали, що однією з перешкод процесу повернення активів є брак часу для аналізу даних та розгляду подальших кроків. Під час роботи з призупиненими фінансовими транзакціями або іноземними запитами про допомогу в цьому питанні ПФР повинні швидко приймати рішення, щоб зупинити зняття коштів».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

54. Аналіз інформації не є єдиною метою процесу повернення активів. Як зазначено у знеособлених прикладах цього звіту, сьогодні злочинці переміщують кошти та інші активи через різні юрисдикції. Тому ефективне міжнародне співробітництво також є важливим. Обмін інформацією між ПФР є простим і швидким способом отримання фінансової розвідувальної інформації, і не повинно бути жодних перешкод для надання такої інформації іноземним ПФР.

55. Загалом шість юрисдикцій можуть мати проблеми з наданням інформації про фінансові потоки на запит іноземних ПФР, з яких три юрисдикції є фінансовими центрами у своїх регіонах.

56. Наприклад, лише чотири з 62 юрисдикцій відповіли, що не можуть запитувати інформацію про рух коштів у банку на запит іноземного ПФР.

57. Неможливість зробити такі запити створює значні перешкоди для країн, де було вчинено предикатний злочин, оскільки вони не можуть отримати важливу інформацію про рух активів за допомогою ПФР. Більше того, суб'єкти первинного фінансового моніторингу з юрисдикцій, через які здійснювались фінансові транзакції, могли не знати, що ці кошти є підозрілими або навіть злочинними за своєю природою. Тому вони не направили ППО до свого ПФР для відкриття справи.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

58. З 58 юрисдикцій, які можуть запитувати інформацію про рух коштів у банку виключно на запит іноземного ПФР, дві не можуть запитувати таку інформацію без отримання попередньої ППО від суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Було більше юрисдикцій з подібними перешкодами, але запит від іноземного ПФР в їхньому прикладі вважається ППО. Таким чином, вони можуть вимагати додаткову інформацію від своїх суб'єктів первинного фінансового моніторингу виключно на цій основі.

59. Ще одним важливим повноваженням, наявним в арсеналі ПФР, є можливість запитувати моніторинг банківських транзакцій.

60. Тридцять дев'ять юрисдикцій відповіли, що вони можуть моніторити рух коштів на рахунках, що важливо, враховуючи, що в Стандартах FATF таких вимог немає. На наднаціональному рівні Варшавська конвенція (CETS 198) містить положення, що описують дії юрисдикцій – сторін зазначеної вище Конвенції, спрямовані на моніторинг банківських транзакцій. Відповідно до ст. 19 Варшавської конвенції, «кожна сторона забезпечує, щоб на прохання іншої сторони вона могла моніторити протягом визначеного періоду банківські транзакції, які здійснюються через один або декілька рахунків».

61. Серед 39 юрисдикцій із позитивною відповіддю деякі вказали, що ПФР може моніторити транзакції на рахунках, пов'язаних з різними типами таких транзакцій, наприклад, зняття певних сум коштів. Крім того, ПФР може вказати часові рамки для такого моніторингу: за 72 години наперед, не більше ніж за 90 днів тощо. В інших випадках зазначалося, що за відсутності періоду моніторингу ПФР може встановлювати такі терміни залежно від потреб справи, що аналізується. Одна юрисдикція відповіла, що ПФР може моніторити рух коштів на рахунках лише у випадках, пов'язаних із ФТ.

62. Іншим джерелом інформації, що можна було б включити до першої групи щодо фінансових потоків, є реєстри банківських рахунків. Хоча технічно ці реєстри містять інформацію про активи, а не про фінансові потоки, ця інформація є важливою для ефективного аналізу. У ній наводяться дані про банк, до якого ПФР має звернутися для отримання детальнішої інформації щодо предметів своїх розслідувань.

63. Згідно з відповідями на анкету, наразі такі реєстри мають у своїй юрисдикції 54 із 62 ПФР. Однак лише 15 ПФР мають прямий доступ, тоді як більшість (або 39 ПФР) отримують необхідну інформацію на запит. Надання ПФР прямого доступу до згаданого вище реєстру є життєво важливим для ефективного використання повноважень ПФР для призупинення/відкладення транзакцій. Наприклад, за допомогою прямого доступу до зазначених реєстрів, ПФР може швидко ідентифікувати всі рахунки корумпованого іноземного чиновника або важливого бенефіціара шахрайської схеми. Більшість фінансових розслідувань займають час, а залучені активи можуть бути розкриті на пізніших етапах.

«Ще одне важливе повноваження, доступне в арсеналі ПФР, — це можливість запитувати моніторинг банківських транзакцій».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

64. Інформація про активи є другою групою джерел інформації, як зазначено у звіті. Цю групу також можна розділити за такими джерелами інформації.
65. Першим джерелом є внутрішні (закриті) бази даних ПФР та/або реєстри органів державної влади. Це джерело з оцінкою 8,05 з 10 є дуже актуальним і може дати різні результати.
66. Бази даних поліції можуть містити інформацію про імовірно підтверджену незаконну діяльність, причетність до організованої злочинності та інших видів груп. Це дозволяє пов'язувати фізичних осіб, юридичних осіб та фінансові потоки, які неможливо виявити іншим способом.
67. Комерційні реєстри є джерелом ідентифікаційної та реєстраційної інформації про підприємства та пов'язаних з ними осіб. 59 із 62 ПФР мають доступ до таких реєстрів, причому 46 ПФР мають прямий доступ, а 13 отримують його за допомогою спеціального запиту на інформацію.

«Бази даних поліції можуть містити інформацію про імовірно підтверджену незаконну діяльність, причетність до організованої злочинності та інших видів груп. Це пов'язує фізичних осіб, юридичних осіб та фінансові потоки, які неможливо розкрити іншим способом».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

68. Аналітик може виявити нових юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з даними з комерційного реєстру, наприклад, адреси та вид діяльності. Вся ця інформація може бути вирішальною в процесі повернення активів. Вона може відкрити нові зачіпки і дозволити іноземним партнерам швидко знаходити активи та надавати інформацію про них на запит ПФР.

69. Іншим джерелом інформації про активи є реєстри кінцевих бенефіціарних власників (КБВ) компаній. Як зазначено в анкетах, 52 із 62 ПФР вже мають доступ до інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників, причому 28 ПФР мають прямий доступ до такого реєстру КБВ, а 24 можуть отримати таку інформацію на запит.

«Інформація про бенефіціарних власників компанії може бути надзвичайно цінною. Аналітики ПФР, швидше за все, отримають копії контрактів, листів, рахунків-фактур та інших документів під час процесу аналізу».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

70. Інформація щодо бенефіціарних власників компанії може бути надзвичайно цінною. Аналітики ПФР, швидше за все, отримують копії контрактів, листів, рахунків-фактур та інших документів під час процесу аналізу. У більшості випадків особи, зазначені в цих контрактах, є або директорами, або уповноваженими особами/підписантами. Щоб отримати інформацію щодо КБВ, ПФР зазвичай потрібно надсилати додаткові запити до місцевих фінансових установ або іноземних ПФР, які звертатимуться до їхніх власних фінансових установ. Наявність спеціального реєстру для цього питання, зокрема загальнодоступного, заощадить час аналітиків і відкине непотрібне листування.

71. Іншим важливим джерелом інформації, що заощаджує час для процесу повернення активів, є Реєстр нерухомості. Він доступний у 58 з 62 ПФР. Він надає ПФР необхідну інформацію для підтвердження достовірності інформації, зазначеної в ППО або інших джерелах. У разі безперервного розслідування, це також дозволяє виявити активи, що належать злочинцям, для подальшої можливої конфіскації.

72. Подібна проблема також виникає з доступом до Реєстру транспортних засобів. Він наявний у 59 з 62 ПФР. Деякі юрисдикції вказали, що крім реєстру транспортних засобів, вони мають реєстри морських суден, літаків тощо.

73. Крім допоміжних реєстрів/баз даних, ПФР також мають доступ до інших реєстрів, зокрема:

- Державний реєстр контрактів (реєстр державних закупівель);
- База даних транскордонного руху коштів;
- База даних паспортів;
- Декларація про майно; та
- Інші

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

74. Хоча внутрішні (закриті) реєстри загальнодоступних послуг є важливими, як вказують юрисдикції, не можна зробити такі ж висновки щодо іноземних загальнодоступних реєстрів. Це джерело інформації було оцінено лише в 6,07 балів щодо його відношення до процесу повернення активів.

75. Пояснення цього низького рейтингу може бути виправданим, оскільки загальнодоступні реєстри зазвичай мають обмежену інформацію, і не всі вони перекладені англійською мовою. З іншого боку, для отримання інформації з обмеженим доступом/конфіденційної інформації потрібен запит до іноземного ПФР. Усі 62 ПФР вказали в анкеті, що вони можуть надавати інформацію з реєстрів на запит від іноземного ПФР. Це пояснює не дуже високий рейтинг щодо прямого доступу до іноземних загальнодоступних реєстрів. Зазвичай, ПФР може швидко отримати всю відповідну інформацію з такого реєстру, в тому числі з обмеженим доступом.

Методи та програмне забезпечення ПФР

76. Як зазначалося вище, аналіз інформації, отриманий від фінансових установ, є основною функцією ПФР, особливо в процесі повернення активів.

77. Історично, робота щодо боротьби з відмиванням коштів поширювалася від аналізу окремих рахунків-фактур і контрактів до розслідування величезної кількості даних з різних джерел, включаючи внутрішні бази даних, національні бази даних, міжнародні дослідження, інформацію з відкритих джерел, а також консультації та відгуки від ключових зацікавлених сторін галузі.

78. Однією з проблем аналізу великих даних є час, витрачений на це. Відповідаючи на запитальник, ПФР вказали, що однією з основних перешкод у процесі повернення активів є брак часу щодо аналізу зібраних/доступних даних та розгляду подальших кроків. Для успішного проведення розслідувань та підвищення ефективності ПФР було запропоновано та впроваджено різні рішення та аналітичні інструменти.

79. Одним із таких інструментів є програмний додаток, спеціально розроблений для цілей фінансових розслідувань.

80. Спеціалізоване аналітичне програмне забезпечення – існує кілька спеціалізованих програмних засобів, розроблених як робочий додаток для спеціального задоволення потреб ПФР щодо (i) збору даних та управління ними, (ii) аналітичного та безпечного управління документами та (iii) безпечних каналів зв'язку з суб'єктами первинного фінансового моніторингу, (iv) робочих процесів та (v) статистики.

«Однією з проблем аналізу великих даних є час, витрачений на це. Відповідаючи на запитальник, ПФР вказали, що однією з основних перешкод у процесі повернення активів є брак часу щодо аналізу зібраних/доступних даних та розгляду подальших кроків».

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

81. У відповідях на запитальник, 13 із 62 ПФР вказали, що вони використовують таке спеціалізоване програмне забезпечення для відстеження потоків коштів.

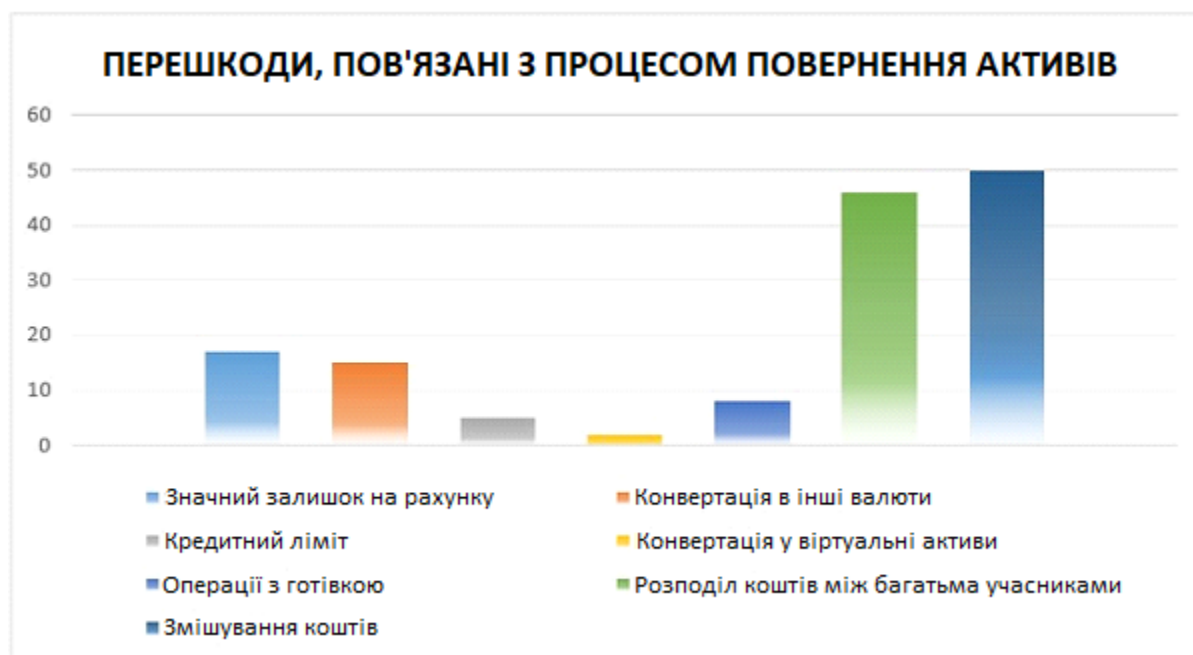
82. 14 із 62 ПФР вказали, що вони використовують їх власне внутрішнє програмне забезпечення для аналізу. У тих випадках, коли були описані внутрішні системи, було зазначено, що вони використовуються, як основна система щодо пошуку та аналізу даних, наданих у повідомленнях про транзакції, що дозволяє користувачам виконувати функції аналізу, включаючи дослідження потоків коштів, перевірку повідомлень, призупинення повідомлень тощо.

83. Іншим потужним інструментом щодо аналізу великих обсягів даних є програмне забезпечення щодо візуалізації. Таке програмне забезпечення дозволяє ПФР графічно спостерігати за рухом коштів, що полегшує відстеження потоків коштів на багатьох фронтах. Візуалізація видаляє непотрібну інформацію про дані та виділяє лише важливу та корисну інформацію. Візуалізовані дані також надаються у форматі, який легший для інтерпретації аналітиком та іншими залученими сторонами, тобто слідчим, прокурором, суддею.

84. Для такої візуалізації, ПФР використовують спеціалізовані комерційні інструменти та/або рішення з відкритим кодом.

Перешкоди

85. Навіть якщо ПФР отримують інформацію від фінансових установ у структурованому форматі, існують інші перешкоди, пов'язані з процесом повернення активів.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

86. Як видно з діаграми вище, 17 ПФР вирішили, що значний залишок на рахунку є перешкодою для відстеження активів; 15 ПФР погодилися, що конвертація в інші валюти може бути складною, і лише 5 ПФР погодилися, що це кредитний ліміт[10]. Варто зазначити, що 2 ПФР заважали конвертації у віртуальні активи, а 8 ПФР перешкоджали проведенню готівкових операцій.

87. Для порівняння, розподіл коштів між багатьма учасниками визначили як перешкоду 46 ПФР, а змішування потоків коштів відзначили 50 ПФР.

88. Це свідчить про те, що головною проблемою сучасних систем у сфері ПВК/ФТ є аналіз так званих змішаних рахунків. Ці типи рахунків отримують і надсилають значну кількість транзакцій щодня, маючи позитивний залишок на рахунку, щоб приховати джерело коштів, що переказуються зі змішаних рахунків, або приховати подальший потік коштів, що надсилаються на змішані рахунки.

89. Виявлено складнощі з відстеженням активів щодо змішаних рахунків. FinTech також можуть піддатися впливу та бути використаними для змішування коштів.

90. Відповідаючи на запитання щодо можливих вирішень цього питання, юрисдикції не були одностайні у своїх ідеях. Після об'єднання всіх відповідей та їх аналізу можна скласти наступний список:

- Використання спеціального програмного забезпечення;
- Аналіз транзакцій на основі шаблонів;
- Аналіз додаткових підтверджуючих документів, тобто договорів, рахунків-фактур, платіжних доручень тощо.;

Перевірка контрагентів та їх ділової активності на відмежування легальних коштів від кримінальних;

- Взаємодія з правоохоронними органами щодо використання широкого арсеналу юридичних повноважень;
- Використання інструментів візуалізації, як описано вище.

91. Окрім вище зазначених перешкод, юрисдикції вказали на багато труднощів щодо відстеження активів. Проблеми, на які вказують ПФР, пов'язані здебільшого з відсутністю інформації щодо проведення ефективних пошуків та розслідувань.

92. Існують також труднощі, пов'язані з неможливістю швидко та ефективно проаналізувати значну кількість даних у складних схемах відмивання коштів, у тому числі за участю кількох юрисдикцій та/або постачальників послуг FinTech, включаючи постачальників послуг з переказу віртуальних активів (VASP).

[10] Кредитний ліміт може стати перешкодою, якщо є кредитна лінія з можливістю перейти на овердрафт рахунок. У деяких випадках і якщо на рахунку відбувається багато щоденних операцій, може бути важко встановити джерела походження коштів, які використовуються щодо конкретних операцій, якщо вони фінансувалися за рахунок овердрафту кредитних коштів.

ОГЛЯД РОЛІ ПФР У ПРОЦЕСІ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

93. Віртуальні активи (криптовалюти) стали більш популярними за останні кілька років. Дев'ять юрисдикцій вказали, що перетворення активів у віртуальні активи або навпаки є особливо складним в процесі повернення активів. Дослідження віртуальних активів вимагає спеціалізованого програмного забезпечення та навчання щодо його використання. Тому не всі країни вміють проводити розслідування, пов'язані з віртуальними активами.
94. Можливість швидко надсилати кошти за допомогою онлайн-банкінгу робить майже неможливим реагування, оскільки (i) суб'єкту первинного фінансового моніторингу спочатку необхідно повідомити ПФР; (ii) ПФР необхідно проаналізувати ППО; (iii) у деяких випадках, ПФР також має робити додаткові запити на інформацію, у тому числі до іноземних ПФР.
95. Успішне повернення активів стає складним, несвоєчасним або навіть проблематичним без повноваження призупиняти фінансові транзакції або без достатніх ресурсів (інструментів) щодо аналізу великих обсягів даних. Протягом часу, використаного ПФР щодо аналізу даних та отримання іншої відповідної інформації, злочинна організація вже могла надсилати кошти через декілька юрисдикцій та конвертувати активи. У якийсь момент, якщо злочинці вирішують зняти кошти готівкою, це означає, що ПФР вже запізно відреагує.
96. Один ПФР надав приклад того, як час може бути важливим. Неможливість швидко обмінюватися та аналізувати інформацію погіршується, якщо до цієї суміші додати співпрацю між ПФР та правоохоронними органами (далі - ПО).
97. Це підкреслює важливість швидкого доступу до іноземної інформації для ПФР та ПО або принаймні загальнодоступної. Хоча доступ до загальнодоступної інформації є простим, все одно потрібно витратити час, щоб виявити її та знайти точний тип реєстрів/баз даних, які потрібні аналітикам/слідчим, щоб підтвердити підозри та/або зібрати достатньо інформації щодо подальших дій. Неможливість своєчасного отримання відповідних даних може призвести до втрати активів до призупинення.
98. Окрім вище зазначеного, декілька юрисдикцій також вказують на те, що важко відстежити активи, коли вони переказуються юрисдикціям, які не надають інформацію швидко або надають обмежені дані через їх неспроможність зібрати/надати їх, що базується на законодавчих обмеженнях. Процес міжнародної правової допомоги інколи тривалий, як зазначено юрисдикцією в запитальнику. Тому, ефективна співпраця ПФР з ПФР є життєво важливою на етапах виявлення та відстеження процесу повернення активів.

ПОВНОЖЕННЯ ПФР ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ/ЗАМОРОЖЕННЯ

99. Нині арешт та конфіскація злочинних активів сприяють боротьбі з тяжкими формами злочинності, позбавляючи злочинців доходів, одержаних ними в результаті незаконної діяльності.

100. Деякі ПФР мають юридичні повноваження заморожувати або призупиняти/відкладати фінансові операції у разі підозри у ВК/ФТ або, в деяких юрисдикціях, у фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення. Це повноваження щодо заморожування коштів або активів можливе через центральну роль ПФР між фінансовим сектором та правоохоронними органами.

101. У деяких юрисдикціях, система ПВК/ФТ вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу, якщо це можливо, повідомляти про підозрілі операції до їх здійснення, щоб дати можливість ПФР заморозити їх.

102. Таким чином, ПФР може відігравати важливу роль у поверненні злочинних активів.

103. Це можливо лише в тому випадку, якщо фінансовий сектор та ПФР використовують ефективні заходи та механізми щодо призупинення операції та/або тимчасового заморожування коштів або злочинних активів.

104. Ефективність такої системи значною мірою залежить від реагування фінансового сектора та впровадження юридичних заходів щодо заморожування, щоб уникнути будь-яких ризиків відтоку капіталу.

Повноваження щодо заморожування або призупинення/відкладення

105. Коли превентивна система дозволяє призупинити/відкласти операцію або заморозити кошти на рахунку клієнта (крім заморожування активів терористів згідно з резолюціями ООН), у більшості випадків ПФР має такі повноваження.

106. З 64 ПФР, які взяли участь в опитуванні:

- 49 ПФР (76% респондентів) мають повноваження на заморожування чи призупинення/відкладення
- 15 ПФР (24% респондентів) не мають таких повноважень

107. ПФР з цими повноваженнями можуть вживати наступні заходи:

- Після отримання повідомлення про підозрілу операцію (ППО), отриманого від зобов'язаного суб'єкта
- Після отримання інформації щодо підозрілої операції від державного органу
- На вимогу судового органу або органу поліції
- За запитом ПФР-контрагента

ПОВНОЖЕННЯ ПФР ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ/ЗАМОРОЖЕННЯ

108. Багато ПФР можуть використовувати свої можливості заморожування за власної ініціативи, наприклад, як частину аналізу повідомлення про підозрілі операції. Деякі ПФР можуть заморозити транзакцію у фінансовій установі, навіть не отримуючи повідомлення про підозрілі операції від цієї фінансової установи.

109. Керівний орган ПФР також може вирішити, чи слід заморожувати операцію, не звертаючись, наприклад, до судових органів.

110. У деяких країнах державний орган, судовий орган або поліцейський орган можуть повідомляти інформацію до ПФР. Ця інформація еквівалентна повідомленню про підозрілі транзакції. Захід з блокування або призупинення/відкладення операції може ґрунтуватися на фінансовому аналізі, ініційованому ПФР на основі цього повідомлення про підозрілі операції.

111. Нарешті, в рамках міжнародного співробітництва, багато ПФР також можуть використовувати свої повноваження щодо заморожування на основі інформації, отриманої від відповідного ПФР.

ПОВНОЖЕННЯ ПФР ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ/ЗАМОРОЖЕННЯ

112. Коли ПФР не має повноважень щодо призупинення/відкладення, ці повноваження в основному надаються безпосередньо правоохоронним органам.

113. Рішення про призупинення операції іноді може бути прийняте безпосередньо і автоматично самим зобов'язаним суб'єктом без прямого втручання ПФР. Наприклад, це має місце в одній юрисдикції, де закон вимагає від зобов'язаних суб'єктів призупинити операцію, якщо ім'я клієнта включено до національного або міжнародного списку підозрілих осіб.

114. Цей механізм подібний до механізму, пов'язаного із заморожуванням активів терористів.

Період призупинення/відкладення

115. Кількість днів призупинення в різних ПФР сильно різниться. На схемі нижче показано результати опитування в рамках проекту.

116. У деяких юрисдикціях, період призупинення/відкладення може бути дуже тривалим - до 180 днів. Слід також підкреслити, що деякі ПФР, не перелічені на графіку нижче, мають необмежений період призупинення, і в цьому випадку судові органи вирішують питання про тривалість заходу з призупинення або мають систему, де період призупинення змінюється залежно від конкретних параметрів (внутрішня справа чи справа з міжнародним масштабом, незалежно від того, чи приймається рішення автоматично зобов'язаним суб'єктом чи ПФР або на запит відповідного ПФР, див. справу нижче).

ПОВНОЖЕННЯ ПФР ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ/ЗАМОРОЖЕННЯ

117. Перевага короткого періоду призупинення/відкладення полягає в меншому ризику розголошення, коли клієнт, підозрюваний у транзакціях щодо ВК/ФТ, може бути занепокоєним і дізнатись про заморожування. Після того, як клієнт отримує повідомлення, він може вжити заходів щодо переміщення коштів в інші банки або в різні країни та перешкодити розгляду та будь-якому потенційному поверненню активів та репатріації.

118. У разі тривалого періоду призупинення/відкладення, ПФР має надати клієнту можливість оскаржити це рішення та поважати інші фундаментальні права клієнта, на якого вплинуло це призупинення. Таким чином, щодо тривалості періоду призупинення, необхідно знайти баланс між тим, що тривалий період призупинення дає можливість ПО вжити належних процесуальних дій щодо захисту активів, а також тим, що це також підвищує ризик звернення клієнта проти ПФР щодо оскарження рішення. Тоді ПФР може вагатися щодо призупинення транзакції, оскільки клієнт потенційно міг би діяти проти нього. Тому ефективність системи буде знижена.

119. Крім того, фінансові установи, як правило, надають ПФР кілька днів, коли сама фінансова установа на свій розсуд блокує транзакцію, щоб дати їм можливість терміново провести перший аналіз і вирішити, заморожувати її чи ні. Деякі ПФР заявили, що цей «проміжний» період був покладений на фінансові установи законом у сфері ПВК/ФТ.

120. Період призупинення також може змінюватися залежно від складності справи.

Повноваження щодо продовження заходів з призупинення

121. З 49 ПФР, які мають повноваження щодо призупинення:

- 18 ПФР можуть подати запит на продовження (тобто 37%);
- 31 ПФР не мають таких повноважень (тобто 63%).

122. Період продовження залежить від складності справи.

123. Якщо дотримані певні умови та виконано конкретні процедури, деякі ПФР можуть продовжити або запитувати продовження заходу з призупинення/відстрочки понад те, що їм дозволяє закон за їхньою ініціативою.

124. Незважаючи на те, що деякі ПФР можуть отримати дозвіл на продовження, остаточне рішення щодо продовження чи не продовження призупинення/відстрочки часто приймається національними судовими органами.

125. Перевага цієї процедури полягає в тому, що ПФР отримує більше часу для аналізу підозрілих транзакцій, виявлення злочинного походження коштів та демонстрації потенційного правопорушення щодо відмивання коштів. Недоліком є те, що клієнт інформований. Початок судового розгляду щодо отримання продовження також є обов'язковим.

ПОВНОЖЕННЯ ПФР ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ/ЗАМОРОЖЕННЯ

126. Коли ПФР необхідно більше часу для аналізу повідомлення про підозрілі операції та подання більш вичерпної та розширеної справи судовим органам, може бути доречним подати запит на продовження заходів з призупинення/відстрочки.

127. Інші ПФР не можуть продовжити призупинення та повинні подати справу до судових органів, якщо вони вважають, що термін заморожування чи призупинення має бути продовжений.

128. Якщо це так, коли ПФР вирішує призупинити операцію, ПФР повинно мати достатньо доказів того, що кошти мають кримінальне походження, і переконати судові органи ухвалити рішення про судовий арешт коштів. Якщо ні, судові органи змушені були б звільнити кошти через недостатність доказів. Команда проекту визначила це як одну з причин, чому кількість заходів із заморожування є меншою у ПФР із цим зобов'язанням. Ці ПФР будуть менш схильні заморожувати кошти, якщо не буде перспективи того, що судові органи після цього застосують більш постійний арешт.

Закінчення періоду призупинення

129. Коли період призупинення закінчується, а компетентний орган, як правило, судові органи не оголосили іншого рішення чи арешту, зобов'язаний суб'єкт може розблокувати операцію або розморозити рахунки, які знаходяться в їх установі.

130. Закон передбачає, що за відсутності призупинення ПФР або продовження призупинення судовим органом, фінансові установи самі вирішують, здійснювати операцію чи відмовитися у її здійсненні, знаючи, що вони захищені, на цивільному та кримінальному рівнях, якщо вони добросовісно повідомляють ПФР.

131. Існують юридичні труднощі з наданням дозволу на здійснення операції для багатьох ПФР.

132. Крім того, фінансова операція може бути частиною більш складної схеми відмивання коштів, про яку ПФР не знає.

Моніторинг рахунків

133. Більшість ПФР (40 із 49, які мають повноваження щодо призупинення/відстрочення, тобто 81%) мають можливість давати вказівки щодо моніторингу або нагляду за підозрілими банківськими рахунками через відповідну фінансову установу, яка повинна звітувати про фінансові операції, проведені за цим рахунком, через певний проміжок часу.

134. Однак, як і у багатьох країнах, коли фінансова установа отримує запит щодо одного з її клієнтів, це автоматично призводить до посиленої належної перевірки операцій клієнта, а також коли ПФР просить фінансову установу призупинити операції на одному з рахунків клієнта. Навіть якщо ПФР не має повноважень контролювати операції, це можна зробити опосередковано через банк. Призупинення операції дійсно може призвести до ефекту зниження ризику, оскільки фінансова установа може прийняти рішення щодо дебанкінгу свого клієнта. Більше того, у рідкісних випадках, коли оголошений захід з призупинення в кінцевому підсумку не призвів до розповсюдження та коли кошти, відповідно, вивільняються, фінансова установа також може помилково прийняти рішення щодо дебанкінгу свого клієнта.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЩІ ПРАКТИКИ

135. Еволюція міжнародних стандартів у сфері ПВК/ФТ, численні роботи та дослідження ключових міжнародних організацій, роки діяльності ПФР та самовдосконалення на національному рівні роблять ПФР важливими інституціями серед інших у процесі повернення активів.

136. Беручи до уваги численні повноваження ПФР щодо відстеження активів, доступу до різноманітних реєстрів і баз даних, моніторингу руху на рахунках та відкладення фінансових операцій, найкращим часом для залучення ПФР для участі в процесі повернення активів, є початок розслідування або навіть стадії розвідки. Іншими словами, як зазначалося раніше, протягом перших двох етапів процесу: етапу ідентифікації та етапу призупинення.

137. Досліджуючи роль ПФР у процесі повернення активів, команда проекту дійшла висновку, що найкращий профіль ПФР є найбільш ефективним і цінним для досягнення цілей.

4. Аналіз відповідей на запитальники показує, що ПФР мають повноваження щодо пошуку та відстеження активів у більшості випадків. Такі можливості використовуються для виявлення активів і відкладення фінансових операцій.

138. ПФР має володіти всіма можливими повноваженнями для встановлення фінансових потоків та активів та визначення кінцевого бенефіціарного власника підозрілих коштів або активів. Він повинен:

- Мати ефективні процедури та інструменти (особливо ІТ) для своєчасного аналізу ППО/ППД/ПЗО та інших доступних даних
- Мати широкий доступ до різноманітних джерел інформації (інформація про бенефіціарну власність, банківські перекази, OSINT, численні реєстри та бази даних)
- Запитувати інформацію щодо руху коштів, активів та їх бенефіціарів з різних джерел
- Отримувати дані бажано в структурованому форматі
- Надавати найширший спектр інформації на запит іноземного ПФР
- Відстежувати фінансові потоки на рахунках
- Використовувати спеціалізоване аналітичне програмне забезпечення для аналізу значного обсягу даних
- Співпраця з ARO на оперативному рівні
- Відкладати фінансові операції.

139. Вище зазначений список може використовуватися як список для самоперевірки оцінки можливостей ПФР та можливості вплинути на повернення активів.

140. Позитивні відповіді на запитальники в більшості юрисдикцій свідчать про те, що більшість ПФР добре оснащені та відповідають більшості, а в ідеальних випадках вище зазначеним характеристикам, що означає, що вони можуть відігравати важливу роль у відстеженні активів, пошуку та ідентифікації.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ

141. Тим не менш, повернення активів все ще залишається проблемою для багатьох юрисдикцій, навіть там, де ПФР демонструють найвищий рейтинг.

142. Причини таких ситуацій можуть бути пов'язані з нечітким розумінням потенціалу та ролі ПФР іншими відомствами, залученими до процесу повернення активів. У деяких випадках, інші національні органи влади не розглядають ПФР як життєздатне джерело інформації або розглядаються лише як центри аналізу. Іншими причинами можуть бути труднощі з перетворенням розвідувальної інформації ПФР у докази, відсутність достатніх ресурсів для виконання функцій із повернення активів, які ПФР мають та ефективно виконують, складні схеми відмивання коштів, відсутність належної культури повернення активів, та інші перешкоди.

143. З боку ПФР, крім згаданих, може бути багато інших перешкод, які заважають співпраці та координації між ПФР та іншими установами для досягнення успіху в поверненні активів. Водночас деякі фактори суттєво впливають на дії ПФР щодо відстеження та розшуку активів, виявлення майна та зв'язку з підозрілими злочинними діями, скоєними зловмисниками та їхніми помічниками.

Перелік рішень щодо підвищення ефективності залучення ПФР до процесу повернення активів:

1. Рішення для процесу співпраці:

- Сильна відданість, продемонстрована залученням різних національних компетентних органів до розслідування щодо повернення активів, співпраці/координації між ПФР та національними правоохоронними органами;
- Гарні робочі стосунки, а також ефективні та надійні шляхи комунікації між ключовими гравцями галузі;
- Спільна участь ПФР з правоохоронними та іншими відповідними органами в робочих групах з повернення активів;
- Ефективні та надійні способи зв'язку між ПФР та суб'єктами звітності (обмін інформацією із суб'єктами звітності);
- Повноваження ПФР щодо доступу або запиту на різні типи інформації та швидкого обміну інформацією на національному та міжнародному рівнях;
- Повноваження ПФР призупиняти фінансові операції, у тому числі право на міжнародний запит;
- Своєчасне розкриття інформації про відстрочку правоохоронним органам та прокуратурі;
- Своєчасні наступні дії правоохоронних органів та прокуратури, зворотній зв'язок від правоохоронних органів;
- Чіткі правила поширення інформації в ПФР;
- Здатність ПФР запитувати інформацію від VASP та аналізувати її, наприклад, за допомогою спеціального програмного забезпечення;
- Багатонаціональна допомога у розслідуванні та співпраці;

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ

- Залучення Ініціативи щодо повернення вкрадених активів та угоди Світового банку до процесу повернення активів;
- Оперативна співпраця з ARO;
- Дії ПФР мають супроводжуватися міжнародною правовою допомогою та розпорядженням про арешт;
- Використання спонтанного розкриття інформації від іноземних ПФР.

2. Рішення для аналітичного процесу:

- Швидкі дії ПФР, щоб уникнути подальшої виплати коштів та дозволити правоохоронним органам вжити додаткових заходів;
- Ефективний аналіз ППО як основне джерело інформації для розслідування;
- Якісний і точний аналіз, проведений ПФР на основі різних джерел інформації;
- Законодавчо визначені повноваження запитуваного іноземного ПФР щодо проведення загальногалузевого пошуку для ідентифікації активів або пов'язаних даних;
- Використання сучасних ІТ-рішень для збору, аналізу та розповсюдження;
- Ефективний аналіз виписок з рахунків і профілів організацій;
- Аналіз транзакції на основі шаблонів, у разі складних операцій аналіз додаткових підтверджуючих документів, тобто договорів, рахунків-фактур, платіжних доручень тощо;
- Перевірка контрагентів та їх діяльності для відмежування легальних коштів від кримінальних;
- Використання інструментів візуалізації.

145. Команда проекту визначила кілька істотних сфер або перешкод для подальшої оцінки, що позитивно вплинуло на участь ПФР у справах про повернення активів та інші розслідування ВК/ФТ.

146. Велика кількість даних, що надходять до ПФР, повинна належним чином оброблятися сучасними ІТ-рішеннями, що дасть можливість структурувати дані, що надходять, та надалі проводити їх ефективний аналіз. Отримання інформації в стандартизованому форматі від суб'єктів первинного фінансового моніторингу значно підвищить здатність ПФР та інших компетентних органів вчасно відстежувати фінансові потоки.

147. Проблема змішування фінансових потоків на так званих транзитних рахунках також є проблемою і вимагає належного розгляду ПФР. Швидкий обмін інформацією щодо виписок з рахунків між ПФР і паралельно, наприклад, даними про міжнародні торговельні операції – інформація про транскордонні товарні потоки може допомогти подолати це явище. Кластеризація інформації, різні аналітичні рішення та використання ІТ-продуктів із штучним інтелектом або машинним навчанням може допомогти вирішити цю проблему.

148. У контексті процесу повернення активів, зокрема на етапах відстеження, пошуку, ідентифікації або заморожування, важливе місце відводиться співпраці ПФР з ARO, що дає можливість:

- Обміну важливою інформацією для успішного повернення активів;
- Встановити зв'язки суб'єктів дій ARO /ПФР;
- Розкривати інформацію для подальшого заморожування/призупинення активів;
- Встановити місцезнаходження та розмір доходів, одержаних злочинним шляхом, щодо яких може бути застосована цивільна конфіскація;
- Координувати дії обох установ.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЩІ ПРАКТИКИ

Проблеми/бар'єри/перешкоди у співпраці між ПФР та ARO:

- Правові перешкоди, які заважають оперативному співробітництву між ARO та ПФР;
- Неможливість використовувати розповсюдженні дані ПФР як докази або труднощі з перетворенням розвідувальних даних у докази;
- Проблеми у пов'язуванні активів з відмиванням коштів;
- Потреби в сучасних цифрових рішеннях для обміну інформацією;
- Відсутність практичних правил співпраці;
- Відстежена інформація не структурована;
- Незадовільний механізм зворотного зв'язку між ПФР та правоохоронними органами;
- Затримки у справі з боку ARO та тривалий і складний процес повернення активів.

149. Звіт демонструє, що існує відносно обмежена співпраця між ПФР та ARO. Причинами цього можуть бути різне місце цих органів у національній системі, що безпосередньо впливає на час їхнього залучення до процесу повернення активів та на статус інформації, що виробляється ними. У деяких юрисдикціях юридичні бар'єри заважають цим двом установам співпрацювати. Можна зробити висновок про необхідність зосередити зусилля в усьому світі, щоб сприяти кращому розумінню переваг, що дає така співпраця в процесі повернення активів та стимулювати його, особливо з метою запобігання дублюванню роботи, координації спільних дій, і створення ефективних зв'язків під час призупинення фінансових операцій ПФР та подальших дій ARO або правоохоронних органів (який діє як ARO) для захисту призупинених активів і навпаки.

150. Враховуючи повноваження ПФР призупиняти фінансові операції, команда проекту може зробити висновок, що кожна структура ПВК/ФТ відрізняється, і існує не лише один тип ПФР. Як наслідок, не існує моделі або механізму призупинення, які були б універсальними в усіх країнах. Залучені гравці також відрізняються між юрисдикціями.

151. Кожна країна відрізняється щодо системи звітності (об'єктивна звітність з пороговими значеннями, суб'єктивна звітність), економіки та правової, політичної чи культурної системи. Ось чому передовий досвід залишається теоретичним і не може бути однаково застосований у всіх юрисдикціях.

152. Наступні найкращі практики та висновки мають на меті не просувати якусь конкретну систему, а висвітлювати деякі практики, які потенційно можуть покращити ефективність існуючих механізмів призупинення.

«Необмежене інформаційне співробітництво на рівні ПФР-ARO спостерігається в 11 юрисдикціях. У цих юрисдикціях ПФР може надавати інформацію на запит спонтанно або отримувати лише конкретні дані до/від ARO.»

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ**Повноваження щодо призупинення**

153. Більшість юрисдикцій-респондентів, надали своїм ПФР право вирішувати, призупиняти операцію чи ні.

154. Процес прийняття рішень повинен бути простим у виконанні та впливати з рішення, прийнятого обмеженою кількістю осіб, уповноважених на його прийняття. У деяких випадках керівник ПФР вирішує, чи слід призупинити операції. Рішення про призупинення/відкладення негайно повідомляється залученому суб'єкту первинного фінансового моніторингу.

155. Коли захід щодо призупинення вимагає дозволу судових органів (наприклад, продовжити призупинення понад період, у якому ПФР може прийняти рішення, не звертаючись до інших), час для відповіді для органів влади може бути довшим, і необхідно вжити додаткових заходів, щоб не допустити зникнення активів.

Швидкість (вжиття своєчасних заходів)

156. Загалом, щойно суб'єкт первинного фінансового моніторингу, виявляє підозрілу операцію та повідомляє про неї ПФР, справу слід проаналізувати якомога швидше. Коли залучена велика кількість підозрілих коштів, вони можуть зникнути, що вимагає швидкої реакції та швидкого прийняття рішень.

157. Пріоритетність повідомлень про підозрілі операції є критичним елементом внутрішньої організації ПФР. Якщо термінові повідомлення про підозрілі операції не ідентифікуються як такі, призупинення/відкладення неможливі.

158. Декілька ПФР мають відділ, який розсилає повідомлення про підозрілі операції до відповідних відділів ПФР після їх отримання. Цей відділ здійснює перший аналіз повідомлень про підозрілі операції, включаючи термінове розкриття інформації, та розсилає повідомлення про підозрілі операції до відповідного відділу ПФР.

159. Термінові повідомлення про підозрілі операції зазвичай маркуються і можуть бути відокремлені від інших повідомлень про підозрілі операції.

160. Коли ПФР мають повноваження щодо призупинення, вони можуть збирати та аналізувати якомога більше фінансової інформації від інших фінансових установ, перш ніж призупинити їх.

161. ПФР також можуть покладатися на міжнародне співробітництво між ПФР, коли йдеться про міжнародні перекази, та замороження коштів за кордоном. Визнається, що співпраця між ПФР швидша, ніж співпраця між судовими органами чи навіть правоохоронними органами (наприклад для цілей ВПД).

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ

162. Зв'язок між ПФР та фінансовими установами має бути добре організованим, щоб уникнути несвоєчасних рішень, які не можуть досягти суб'єкти первинного фінансового моніторингу, коли це необхідно. Це призведе до того, що рішення не буде виконано правильно та ефективно.

163. Найкращі практики включають: прямий телефонний зв'язок з відповідною фінансовою установою, наявність контактної особи в кожній великій фінансовій установі, вимога до ПФР надіслати фінансовим установам письмове підтвердження про призупинення, наявність повноваження інформувати наглядовий орган фінансової установи у разі недотримання призупинення, враховуючи можливі адміністративні та фінансові санкції, якщо вони застосовні, без шкоди для будь-яких кримінальних санкцій.

Гнучкість

164. ПФР має зібрати якомога більше інформації, яка могла б полегшити процес прийняття рішень органами прокуратури. Кожен випадок відрізняється, і його аналіз може зайняти час. Певна гнучкість може бути корисною для фінансових установ, ПФР та органів прокуратури.

165. По-перше, система ПВК/ФТ, що дозволяє фінансовим установам самостійно визначати часові рамки (що змінюється залежно від ситуації і не завжди однаково для всіх випадків) дає ПФР можливість мати якомога більше часу відповідно до складності справи для обробки розкриття інформації та, де це доречно, заморозити операцію.

166. На ПФР не слід чинити тиск з метою аналізу розкриття інформації, якщо фінансова операція, яка вважається підозрілою, відбудеться через кілька тижнів (нотаріальний акт, який необхідно скласти лише через кілька тижнів). Однак, фінансові установи повинні відігравати свою роль і не встановлювати дуже короткі терміни, які не дозволяють ПФР ефективно аналізувати справу. Змінні часові рамки для ПФР фінансовими установами працюють лише за умови гарного взаєморозуміння між ПФР та фінансовими установами. Ця свобода опосередковано збільшує цю впевненість. Крім того, залежно від характеру операції та профілю клієнта, встановлені часові рамки можуть вплинути на ризик розголошення інформації.

167. По-друге, період призупинення, визначений ПФР, також не повинен бути занадто тривалим і негнучким.

168. Деякі ПФР можуть самостійно визначати термін призупинення, який становить від одного до п'яти днів, відповідно до законодавства у сфері ПВК. Відповідно до обставин справи, короткі та гнучкі терміни мінімізуватимуть ризики розголошення.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ**Співпраця та взаємна довіра**

169. Повинна бути хороша співпраця між ПФР та судовими органами, яким згодом доведеться арештувати кошти, заморожені ПФР.

170. З іншого боку – співпраця з правоохоронними органами. У цьому випадку ПФР здебільшого відповідають офіцерам зв'язку та різним каналам зв'язку, які зазвичай створюються за допомогою Меморандумів про взаєморозуміння. Коли в офісах цих ПФР працюють офіцери зв'язку поліції, вони можуть налагодити канали зв'язку (24-7), інформуючи поліцію про значущі випадки, передані судовим органам, у яких можуть бути арештовані великі суми коштів або активів.

171. Співпраця між ПФР та правоохоронними органами може бути посилена, якщо ПФР буде працювати безпосередньо з офісом з повернення активів (якщо такий створений у юрисдикції). Повідомлення офісу з повернення активів про те, що операція або рахунок були заморожені/призупинені/відкладені або що на банківському рахунку є великі суми, які можуть бути арештовані, є найкращою практикою, яка підвищує ефективність механізму призупинення та загального повернення активів.

172. Механізм або правове положення, які вимагають від ПФР інформувати офіс з повернення активів, коли кошти заморожені, є найважливішою найкращою практикою.

173. Надання повноважень призупинення фінансовим установам на основі показників може бути більш прийнятним у деяких окремих випадках, враховуючи особливості деяких юрисдикцій.

174. Коли фінансовий сектор не бажає розкривати інформацію ПФР або правоохоронним органам, з міркувань безпеки, наприклад, включення до Закону у сфері ПВК обов'язок для фінансового сектора призупиняти операцію, якщо вона відповідає конкретним заздалегідь визначеним критеріям, може бути ефективнішим, ніж залишати фінансовому сектору право вибору, здійснювати операцію чи ні, і лише після цього повідомляти про це ПФР.

Захист зобов'язаних осіб

175. Захист зобов'язаного суб'єкта, якому ПФР доручив призупинити/відкласти операцію, є життєво важливим для забезпечення стійкості та ефективності системи ПВК/ФТ. У деяких юрисдикціях, фінансові установи та їх співробітники можуть опинитися під загрозою або їх імена/причетність додатково розголошуються через розкриття операції або призупинення операції на запит ПФР, вони будуть рідше співпрацювати. Це буде особливо важливо, якщо вони опиняться в ситуації, коли вони відчують, що їхня безпека не гарантована.

176. Заборона розголошення також може поставити фінансові установи та їхніх працівників у делікатне становище та вплинути на їхню безпеку, якщо вони не зможуть повідомити клієнта про те, що ПФР заморозив операцію. Важливою найкращою практикою є заморожування або призупинення на розумний термін (див. вище).

177. Цей аспект структури стає ще більш важливим у випадку ПФР адміністративного типу.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЩІ ПРАКТИКИ

178. Для ПФР поліцейського типу або судового, адміністративний захід заморожування, накладений ПФР, може легко перетворитися на судовий арешт. Клієнт може бути повідомлений про те, що кошти були заморожені за рішенням суду.

Об'єктивація випадків призупинення

179. Використання червоних прапорців або конкретних індикаторів щодо призупинення може полегшити виявлення підозрілих операцій, які можуть бути призупинені фінансовими установами, що теоретично може збільшити кількість призупинених операцій.

180. Однак заходи щодо призупинення часто вживаються в кожному окремому випадку. Автоматизувати цей тип процесу було б непросто без ризику заморозити транзакції без потреби.

181. Включення високих порогових значень або залучення ПЕП або податкових гаваней до червоних прапорців для призупинення операцій може призвести до непотрібного блокування транзакції, оскільки такі операції можуть виявитися законними після аналізу профілю клієнта.

182. Таким чином, краще, щоб фінансові установи використовували індикатори або червоні прапорці, як інструменти для виявлення підозрілих операцій у рамках заходів KYC та заходів належної перевірки щодо операцій клієнтів, але щоб вони не використовували червоні прапорці для об'єктивного розкриття інформації на основі порогових значень.

183. Використання національних або міжнародних списків підозрілих осіб може бути ефективним у юрисдикціях, де фінансовий сектор буде менше співпрацювати з ПФР з міркувань безпеки.

184. Ефективність механізму призупинення операцій у юрисдикції не слід оцінювати виключно за кількістю призупинень на рік відповідно до загальної кількості отриманих ППО або інших запитів.

185. Щоб захистити зобов'язаний суб'єкт та зменшити ризик розголошення, операція не завжди призупиняється, щоб дозволити слідчим контролювати клієнта, не викликаючи тривоги клієнта. Крім того, на рахунку клієнта можуть залишатися великі суми, і клієнт, можливо, не виявив наміру зняти кошти в найближчому майбутньому. У цьому випадку заморожування або призупинення не підходить. Тому кількість запитів на призупинення як такого не є дуже актуальним як критерій.

186. Отже, зупинення операції слід вважати частиною цілого процесу, тобто до тих пір, поки судові органи можуть накласти арешт на раніше заморожені активи. Кількість випадків призупинення операцій/заморожування активів, надісланих судовим органам, разом із залишком коштів на заморожених рахунках слід порівняти з кількістю доопрацьованих файлів та сумами, які в кінцевому підсумку стягнуто судовими органами.

РЕЗУЛЬТАТИ, ОСНОВНІ ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ТА КРАЩІ ПРАКТИКИ**Фундаментальні права**

187. У деяких юрисдикціях, наприклад, повага до основних прав, закріплених у конституції, є важливим фактором, який слід враховувати при введенні механізму призупинення операцій. Призупинення операції не повинно перешкоджати свободам осіб, наданим конституцією країни щодо фінансових операцій. При створенні або розробці системи призупинення транзакцій слід знайти баланс між повагою до основних прав і захистом громадян і суспільства від злочинних груп і фінансових злочинів.

188. Деякі ПФР змушені згідно з основними національними правами не запитувати додаткову інформацію від фінансових установ під час отримання ППО. Як наслідок, їх слідчі повноваження щодо зупинення операції обмежені. Крім того, цей національний аспект стає проблематичним для міжнародних запитів на призупинення/заморожування.

189. Національна нормативно-правова база, заснована на міжнародних рекомендаціях, повинна сприяти застосуванню глобальних запитів на призупинення/заморожування для захисту цілісності всієї фінансової системи.

Процедури

190. Процедури використання/дотримання аналітиками після отримання ППО, щодо яких може бути застосовано захід призупинення, повинні бути чітко задокументовані в кожному ПФР. Усі аналітики, які, ймовірно, мають справу з цим типом невідкладних випадків та наступними заходами щодо призупинення, повинні знати про різні оперативні кроки, які необхідно вжити, зокрема у невідкладних випадках, для вивчення різних випадків та для того, щоб мати можливість визначити їх пріоритет.